

ROZPORZĄDZENIE

MINISTRA FINANSÓW¹⁾

z dnia..... 2019 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie udzielania przez Bank Gospodarstwa Krajowego pomocy publicznej w formie gwarancji spłaty kredytów w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020

Na podstawie art. 34a ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne (Dz. U. z 2018 r. poz. 1808 oraz z 2019 r. poz. 492 i 504) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 12 czerwca 2018 r. w sprawie udzielania przez Bank Gospodarstwa Krajowego pomocy publicznej w formie gwarancji spłaty kredytów w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020 (Dz. U. poz. 1165) w § 4:

1) ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2. Do kosztów kwalifikowalnych na realizację inwestycji początkowej finansowanych kredytem objętym gwarancją Banku Gospodarstwa Krajowego zalicza się koszty:

- 1) nabycia prawa użytkowania wieczystego oraz własności nieruchomości gruntowych niezabudowanych;
- 2) nabycia prawa użytkowania wieczystego oraz własności nieruchomości gruntowych zabudowanych, a także prawa własności nieruchomości budynkowych i lokalowych, z wyłączeniem lokali mieszkalnych;
- 3) nabycia albo wytworzenia środków trwałych innych niż określone w pkt 1 i 2;
- 4) nabycia robót i materiałów budowlanych;
- 5) nabycia wartości niematerialnych i prawnych, w tym w formie patentów, licencji, know-how oraz innych praw własności intelektualnej, jeżeli spełniają łącznie następujące warunki:
 - a) będą wykorzystywane wyłącznie w zakładzie otrzymującym pomoc,
 - b) będą podlegać amortyzacji zgodnie z przepisami o rachunkowości,

¹⁾ Minister Finansów kieruje działem administracji rządowej – finanse publiczne na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 10 stycznia 2018 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Finansów (Dz. U. poz. 92).

- c) będą nabyte od osób trzecich niepowiązanych z przedsiębiorcą na warunkach rynkowych,
- d) będą stanowić aktywa przedsiębiorcy otrzymującego pomoc i pozostaną związane z projektem, na który przyznano pomoc, przez co najmniej 3 lata od dnia zakończenia realizacji projektu;
- 6) raty spłaty kapitału nieruchomości gruntowych niezabudowanych poniesione przez korzystającego do dnia zakończenia realizacji projektu, do wysokości kapitału z dnia zawarcia umowy leasingu albo spłatę kapitału nieruchomości gruntowych niezabudowanych, należną finansującemu z tytułu umowy leasingu, o ile we wniosku o udzielenie pomocy finansujący jest wskazany przez wnioskodawcę jako podmiot upoważniony do poniesienia kosztu, przy czym umowa leasingu obejmuje okres co najmniej 3 lat od przewidywanego dnia zakończenia realizacji projektu;
- 7) raty spłaty kapitału nieruchomości gruntowych zabudowanych, poniesione przez korzystającego do dnia zakończenia realizacji projektu, do wysokości kapitału z dnia zawarcia umowy leasingu, albo spłatę kapitału nieruchomości gruntowych zabudowanych, należną finansującemu z tytułu umowy leasingu, o ile we wniosku o udzielenie pomocy finansujący jest wskazany przez wnioskodawcę jako podmiot upoważniony do poniesienia kosztu, przy czym umowa leasingu obejmuje okres co najmniej 3 lat od przewidywanego dnia zakończenia realizacji projektu;
- 8) raty spłaty kapitału środków trwałych, innych niż określone w pkt 6 i 7, poniesione przez korzystającego do dnia zakończenia realizacji projektu, do wysokości kapitału z dnia zawarcia umowy leasingu finansowego albo spłatę kapitału środków trwałych, innych niż określone w pkt 6 i 7, należną finansującemu z tytułu umowy leasingu finansowego, o ile we wniosku o udzielenie pomocy finansujący jest wskazany przez wnioskodawcę jako podmiot upoważniony do poniesienia kosztu, przy czym umowa leasingu finansowego prowadzi do przeniesienia własności tych środków na korzystającego, z wyłączeniem leasingu zwrotnego.

3. Łączna wartość kosztów kwalifikowalnych, o których mowa w ust. 2 pkt 1 i 6, może wynosić nie więcej niż 10 % sumy kosztów kwalifikowalnych, o których mowa w ust. 2.";

2) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Łączna wartość kosztów kwalifikowalnych, o których mowa w ust. 2 pkt 2 i 7, może przekroczyć 10% sumy kosztów kwalifikowalnych, o których mowa w ust. 2, pod warunkiem, że wydatek z tytułu kosztów kwalifikowalnych, o których mowa w ust. 2 pkt 2 i 7, ma

bezpośredni związek z inwestycją początkową, o której mowa w ust. 1, i dotyczy działalności produkcyjnej przedsiębiorcy.”.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 3 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER FINANSÓW

Za zgodność pod względem prawnym, legislacyjnym i redakcyjnym
Renata Łućko
Zastępca Dyrektora Departamentu Prawnego
w Ministerstwie Finansów
/- podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym /

UZASADNIENIE

W dniu 12 czerwca 2018 r., zgodnie z art. 34a ust. 1 pkt 1 i 3 ustawy z dnia 8 maja 1997 r. *o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne* (Dz. U. z 2018 r. poz. 1808, z późn. zm.), zwanej dalej „*ustawą o poręczeniach i gwarancjach*”, wydane zostało rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie udzielania przez Bank Gospodarstwa Krajowego pomocy publicznej w formie gwarancji spłaty kredytów w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020 (Dz. U. poz. 1165), zwane dalej „*rozporządzeniem*”.

Rozporządzenie określa warunki oraz tryb udzielania pomocy publicznej w formie gwarancji Banku Gospodarstwa Krajowego, zwanego dalej „BGK”, w ramach rządowego programu poręczeniowo-gwarancyjnego, o którym mowa w art. 34a ust. 1 pkt 1 ustawy *o poręczeniach i gwarancjach*, w zakresie Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój na lata 2014-2020, zwanego dalej „POIR”, i ma zastosowanie do dnia 31 grudnia 2020 r., tj. do granicznej daty obowiązywania mapy pomocy regionalnej określonej na podstawie ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. *o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej* (Dz. U. z 2018 r. poz. 362).

Rządowym programem poręczeniowo-gwarancyjnym, o którym mowa powyżej, jest aktualnie program pn. „*Wspieranie przedsiębiorczości z wykorzystaniem poręczeń i gwarancji Banku Gospodarstwa Krajowego*”, przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 7 marca 2018 r. Równolegle z nowelizacją rozporządzenia procedowana jest obecnie zmiana ww. programu.

Rozporządzenie umożliwia udzielanie przez BGK pomocy w formie gwarancji w oparciu o przepisy rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. *uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu* (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.), zwanego dalej „*rozporządzeniem Komisji*”.

Pomoc na podstawie rozporządzenia Komisji (tzw. pomoc w ramach wyłączeń grupowych) w formie gwarancji BGK jest udzielana w ramach POIR. W ramach POIR, BGK pełni funkcję podmiotu uczestniczącego w systemie wdrażania instrumentu - Fundusz Gwarancyjny POIR, zwany dalej „FG POIR”, dla celów wspierania rozwoju innowacyjnych przedsiębiorstw, w tym wdrażania wyników prac badawczo-rozwojowych.

W § 4 ust. 2 rozporządzenia wymieniono koszty kwalifikowalne związane z realizacją inwestycji początkowej ograniczając w ust. 3, koszty nabycia gruntów i nieruchomości do 10% łącznej wartości kosztów kwalifikowalnych.

Na wniosek Ministerstwa Inwestycji i Rozwoju, Komisja Europejska, w piśmie z dnia 10 grudnia 2018 r., sygn. Ares(2018)6454942 – 14/12/2018, przedstawiła interpretację do art. 4 ust. 1 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 480/2014 z dnia 3 marca 2014 r. *uzupełniającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego* (Dz. Urz. UE L 138 z 13.05.2014, str. 5), zwanego dalej „*rozporządzeniem delegowanym*”.

W art. 4 ust. 1 rozporządzenia delegowanego wskazano, że instrumenty finansowe finansowane z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW), mogą

wspierać inwestycje, które obejmują zakup gruntów niezabudowanych i zabudowanych na kwotę nieprzekraczającą 10 % wkładu z programu wypłaconego na rzecz ostatecznego odbiorcy. W przypadku gwarancji procent ten ma zastosowanie do kwoty pożyczki lub innych instrumentów podziału ryzyka.

Zgodnie z ww. stanowiskiem Komisji Europejskiej, przepisy rozporządzeń unijnych nie zabraniają finansowania przez ostatecznych odbiorców zakupu nieruchomości zabudowanej powyżej progu 10%, pod warunkiem, że wykorzystanie zakupionej nieruchomości będzie miało bezpośredni związek z działalnością produkcyjną danego ostatecznego odbiorcy.

Biorąc pod uwagę powyższe, w projektowanym akcie wykonawczym zmienia się brzmienie obowiązującego przepisu § 4 ust. 2 rozporządzenia poprzez wskazanie, iż do kosztów kwalifikowalnych na realizację inwestycji początkowej finansowanych kredytem objętym gwarancją BGK zalicza się koszty, m.in.:

- nabycia prawa użytkowania wieczystego oraz własności nieruchomości gruntowych niezabudowanych (projektowany przepis § 4 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia),
- nabycia prawa użytkowania wieczystego oraz własności nieruchomości gruntowych zabudowanych, a także prawa własności nieruchomości budynkowych i lokalowych, z wyłączeniem lokali mieszkalnych (projektowany przepis § 4 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia),
- nabycia albo wytworzenia środków trwałych innych niż ww. (projektowany przepis § 4 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia),
- raty spłaty kapitału nieruchomości gruntowych niezabudowanych poniesione przez korzystającego do dnia zakończenia realizacji projektu, do wysokości kapitału z dnia zawarcia umowy leasingu albo spłatę kapitału nieruchomości gruntowych niezabudowanych, należną finansującemu z tytułu umowy leasingu, o ile we wniosku o udzielenie pomocy finansujący jest wskazany przez wnioskodawcę jako podmiot upoważniony do poniesienia kosztu, przy czym umowa leasingu będzie obejmowała okres co najmniej 3 lat od przewidywanego dnia zakończenia realizacji projektu (projektowany przepis § 4 ust. 2 pkt 6 rozporządzenia),
- raty spłaty kapitału nieruchomości gruntowych zabudowanych, poniesione przez korzystającego do dnia zakończenia realizacji projektu, do wysokości kapitału z dnia zawarcia umowy leasingu albo spłatę kapitału nieruchomości gruntowych zabudowanych, należną finansującemu z tytułu umowy leasingu, o ile we wniosku o udzielenie pomocy finansujący jest wskazany przez wnioskodawcę jako podmiot upoważniony do poniesienia kosztu, przy czym umowa leasingu będzie obejmowała okres co najmniej 3 lat od przewidywanego dnia zakończenia realizacji projektu (projektowany przepis § 4 ust. 2 pkt 7 rozporządzenia),
- raty spłaty kapitału środków trwałych, innych niż określone w projektowanym brzmieniu § 4 ust. 2 pkt 6 i 7 aktu wykonawczego, poniesione przez korzystającego do dnia zakończenia realizacji projektu, do wysokości kapitału z dnia zawarcia umowy leasingu finansowego albo spłatę kapitału środków trwałych, innych niż określone w projektowanym § 4 ust. 2 pkt 6 i 7 aktu wykonawczego, należną finansującemu z tytułu umowy leasingu finansowego, o ile we wniosku o udzielenie pomocy finansujący jest wskazany przez wnioskodawcę jako podmiot upoważniony do poniesienia kosztu, przy czym umowa leasingu finansowego prowadzi do przeniesienia własności tych środków na korzystającego, z wyłączeniem leasingu zwrotnego (projektowany przepis § 4 ust. 2 pkt 8 rozporządzenia).

W odniesieniu do dotychczasowych przepisów rozporządzenia, w projekcie, w celu uniknięcia wątpliwości interpretacyjnych, wskazano wprost, iż łączna wartość kosztów

kwalifikowalnych, o których mowa w projektowanym przepisie § 4 ust. 2 pkt 1 i 6 rozporządzenia, może wynosić nie więcej niż 10 % sumy kosztów kwalifikowalnych (projektowany przepis § 4 ust. 3 rozporządzenia).

Natomiast, zgodnie z nowym przepisem § 4 ust. 3a rozporządzenia, łączna wartość kosztów kwalifikowalnych, o których mowa w projektowanym przepisie § 4 ust. 2 pkt 2 i 7 rozporządzenia, może przekroczyć 10% sumy kosztów kwalifikowalnych. W takim przypadku jednak musi być spełniony warunek, zgodnie z którym wydatek z tytułu kosztów kwalifikowalnych, wskazanych w projektowanym przepisie § 4 ust. 2 pkt 2 i 7 rozporządzenia, ma bezpośredni związek z inwestycją początkową.

Projektowany akt wykonawczy wejdzie w życie po upływie 3 dni od dnia ogłoszenia (§ 2 projektu). Skrócenie *vacatio legis* nastąpiło z uwagi na dostosowawczy i porządkujący charakter zmiany, a także konieczność uruchomienia instrumentu w zmodyfikowanym kształcie w możliwie najkrótszym terminie. Powyższe nie stoi w sprzeczności z zasadami demokratycznego państwa prawnego, a wydanie projektowanego aktu wykonawczego stanowi realizację przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych delegacji ustawowej, zawartej w art. 34a ust. 4 pkt 1 ustawy *o poręczeniach i gwarancjach*.

Gwarancja udzielana ze środków FG POIR, będzie pokrywać wypłaty z gwarancji do wysokości wynikającej ze współczynnika ustalonego w toku procedury ostrożnej oceny ryzyka *ex ante*, stosownie do przepisów art. 8 *rozporządzenia delegowanego*.

Analiza taka przeprowadzona na zlecenie Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju, wskazała na zasadność ustalenia współczynnika ryzyka dla FG POIR na poziomie 33% wartości udzielanych gwarancji. Alokacja do FG POIR przeznaczona na instrument gwarancyjny wynosi 525 mln zł.

Ustawa *o poręczeniach i gwarancjach* w art. 34c pkt 3 stanowi, że umowa między ministrem właściwym do spraw finansów publicznych a BGK określi w szczególności warunki i terminy przekazywania środków na pokrycie kosztów i wydatków związanych z udzielaniem gwarancji, w tym wypłat z tytułu udzielonych gwarancji stanowiących pomoc publiczną na rzecz MŚP.

Ryzyko poniesienia takich wydatków, pomimo potencjalnie podwyższonej szkodowości projektów związanych z innowacjami, jest jednak praktycznie zerowe. Zmaterializowałoby się ono jedynie, gdyby straty FG POIR przekroczyły 33%, co jest praktycznie niemożliwe w warunkach stosowanych przez BGK procedur zarządzania ryzykiem gwarancyjnym. Należy przypomnieć, że szkodowość prognozowana dla programu gwarancji portfelowych *de minimis* (PLD) wynosi 6,2%. Należy ponadto uwzględnić ograniczony zakres pomocy publicznej udzielanej na podstawie niniejszego rozporządzenia, ponieważ podstawową formą wsparcia będzie pomoc *de minimis*, uzupełnianą jedynie w pojedynczych przypadkach pomocą publiczną w ramach wyłączeń grupowych.

Uwzględniając powyższe projektodawca przewiduje (w związku z art. 50 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. *o finansach publicznych* (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077, z późn. zm.), że regulacje ujęte w projekcie rozporządzenia nie będą miały wpływu na sektor finansów publicznych, w szczególności nie powinien wystąpić skutek w postaci zwiększenia wydatków lub zmniejszenia dochodów jednostek sektora finansów publicznych.

Wyżej wspomniana umowa zawarta pomiędzy ministrem właściwym do spraw finansów publicznych a BGK określa również m.in. szczegółowe warunki i tryb udzielania gwarancji, a także wysokość, warunki i tryb pobierania opłat prowizyjnych z tytułu udzielonych gwarancji (w tym zasadę rezygnacji z opłat prowizyjnych z ww. tytułu).

Regulacje zawarte w projektowanym rozporządzeniu powinny mieć pozytywny wpływ na działalność MŚP. Dostosowanie oferty do obowiązujących przepisów w zakresie

udzielania gwarancji w ramach pomocy publicznej ma na celu kontynuację ułatwienia firmom z sektora MŚP dostępu do finansowania działalności kredytem bankowym. Oferowanie tego typu gwarancji umożliwi też utrzymanie wzrostu popytu ze strony MŚP na instrumenty gwarancyjne oferowane przez Rząd i utrzymanie aktywności inwestycyjnej, tym samym projektowane przepisy powinny mieć pozytywny wpływ na rynek pracy w sektorze MŚP.

Zawarte w projekcie regulacje nie stanowią przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w *sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych* (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.), dlatego też projekt nie podlega procedurze notyfikacji.

Nie zachodzi konieczność przedstawienia projektowanego aktu wykonawczego właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, zgodnie z przepisami uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. - *Regulamin pracy Rady Ministrów* (M. P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.).

Projekt aktu wykonawczego zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, zgodnie z wymogami ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. *o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa* (Dz. U. z 2017 r. poz. 248).

Projekt aktu normatywnego jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Zakres regulacji nie podlega harmonizacji z prawem Unii Europejskiej.

Ocena przewidywanego wpływu rozporządzenia na działalność MŚP:

Projekt rozporządzenia nie ogranicza praw majątkowych ani praw wobec administracji publicznej oraz nie nakłada obowiązków, w tym wobec administracji publicznej. Wejście w życie aktu wykonawczego powinno mieć pozytywny wpływ na bieżącą sytuację finansową oraz na rozwój firm w sektorze MŚP. Będzie ono elementem systemu zapewniającego przedsiębiorcom trwały, stabilny dostęp do preferencyjnych gwarancji, które będą udzielane w ciężar Funduszu Gwarancyjnego POIR.